

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжкультурні бізнес-комунікації

Освітня програма «Управління міжнародним бізнесом»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Затверджено на
засіданні кафедри
міжнародних економічних
відносин
Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Міжкультурні бізнес-комунікації
Освітня програма	Управління міжнародним бізнесом
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Курс / семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни	
<p>Мета дисципліни: спеціалізоване поглиблення знань щодо основних принципів та особливостей комунікації в мультикультурному середовищі.</p> <p>Основними завданнями вивчення студентами дисципліни «Міжкультурні бізнес-комунікації» є засвоєння ними знань та набуття навичок щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - міжкультурної компетенції; - взаємозв'язку культури та міжкультурної комунікації; - культурних шаблонів; - культурної ідентичності та упередженості; - вербальних та невербальних міжкультурних засобів комунікації. <p>Міждисциплінарні зв'язки: «Управління міжнародним бізнесом», «Транснаціоналізація міжнародного бізнесу», «Міжнародний менеджмент».</p>	
Компетентності	
<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту,</p> <p>СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p>	
Програмні результати навчання	
<p>ПРН 9 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.</p> <p>ПРН 11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 14 Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.</p> <p>ПРН 15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p>	

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	<p>Тема 1. Вступ до міжкультурної компетенції. Культура та міжкультурна комунікація</p>	<p>Розуміння імперативів міжкультурної компетенції. Знання структури комунікаційного процесу. Визначення ролі комунікації в процесі ведення господарської</p>	<p>Тести, питання, кейси</p>

		діяльності.	
2.	Тема 2. Культурна ідентичність та упередженість. Міжкультурна комунікаційна компетентність.	Розглянути концепції мультикультуралізму, різноманітності. Опанувати базові інструменти підвищення міжкультурної комунікації. Розуміння взаємозв'язку ідентичності, упередженості та міжкультурної компетенції.	Тести, питання, кейси
3.	Тема 3. Культурні шаблони та комунікація	Розуміння основних компонентів та характеристик культурних шаблонів. Знання базових міжкультурних таксономій.	Тести, питання, кейси
4.	Тема 4. Вербальні та невербальні засоби міжкультурної комунікації	Розуміння визначення вербальних кодів. Вміння використовувати взаємозв'язок мови, мислення, культури та міжкультурної комунікації. Знання культурних універсалій, варіацій, функцій, повідомлень в невербальній комунікації.	Тести, питання, кейси
5.	Тема 5. Використання кодування в міжкультурній комунікації. Міжкультурна компетенції в міжнародних відносинах	Розуміння персональних вподобань в процесі організації повідомлень. Знання культурних відмінностей в переконанні, структурі розмови та міжособистісних стосунках. Володіння основними інструментами покращення міжкультурних відносин.	Тести, питання, кейси
6.	Тема 6. Основні моделі міжкультурної взаємодії. Потенціал використання міжкультурної компетенції	Знання соціальних моделей міжкультурних відносин та контекстів міжкультурної комунікації. Розуміння особливостей міжкультурного контакту та етики міжкультурної компетенції.	Тести, питання, кейси

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	80
Бали за самостійну роботу студентів	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Бали за теми, винесені на практичні заняття	Бали за самостійну роботу студентів	Максимальна кількість балів
80	20	100

Поточний контроль з дисципліни «Міжкультурні бізнес-комунікації» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході практичних занять та контролю самостійного опрацьованої додаткової літератури.

Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка складається з суми здобутих оцінок впродовж семестру.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jandt F. An Introduction to Intercultural Communication: Identities in a Global Community. 9th ed. SAGE Publications, 2020. 520 p. 2. Liu S., Volcic Z. Introducing Intercultural Communication: Global Cultures and Contexts. 3rd ed. SAGE Publications, 2019. 408 p. 3. Martin J., Nakayama T. Intercultural Communication in Contexts. 8th ed. McGraw Hill, 2021. 544 p. 4. Neuliep J. Intercultural Communication: A Contextual Approach. 7th ed. SAGE Publications, 2020. 519 p. 5. Sorrells K. Intercultural Communication: Globalization and Social Justice. 3rd ed. SAGE Publications, 2021. 384 p. 6. Ting-Toomey S., Chung L. Understanding Intercultural Communication. 3rd ed. Oxford : Oxford University Press, 2021. 416 p. 7. Бистрицький Є., Пролєєв С., Зимовець Р. Комунікація і культура в глобальному світі. Дух і літера, 2020. 415 с. 8. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д. Етика ділового спілкування. Київ : Центр учб. літ., 2021. 340 с. 9. Меєр Е. Культурна карта. Бар'єри міжкультурного спілкування в бізнесі. Київ : Наш Формат, 2020. 221 с. 10. Стотхарт К. Як знайти спільну мову. Впевненість і харизма при спілкуванні з особистостями різного типу. КМ-Букс, 2022. 304 с. 11. Холод О. Комунікаційні технології. Київ : Центр навч. літ., 2019. 210 с. <p>Ресурси курсу</p> <p>Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://d-learn.pro/</p>	

7. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра міжнародних економічних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 104. Тел.: (0342) 75-20-27 Email: https://kmev.pnu.edu.ua/ Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/groups/2021045604705063</p>
Викладач	 <p>Клепар Марія Василівна доктор наук, професор кафедри міжнародних економічних відносин</p>
Контактна інформація викладача	<p>mariia.klepar pnu.edu.ua +380966925414</p>

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується <i>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</i> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</p>
Виконання завдання пізніше	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з</p>

встановленого терміну	викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).

Викладач

Клепар М.В.